Українська мова 5 клас

> Сьогодні 11.12.2024

Види речень за емоційним забарвленням (окличні й неокличні)

Мета: повторити й поглибити вивчене в початковій школі про види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням; удосконалювати вміння правильно інтонувати такі речення, ставити розділові знаки в них; розвивати навички виразного читання, уміння систематизувати матеріал.

Організація класу

Добрий день вам, любі діти, Хочу я вам побажати в Всі знання із апетитом На уроці поглинати. А щоб ці знання і вміння Вам не стали тягарем, Побажаю всім терпіння I старання. Тож почнем!

Психологічна налаштування на урок. Вправа «Спіймай настрій»

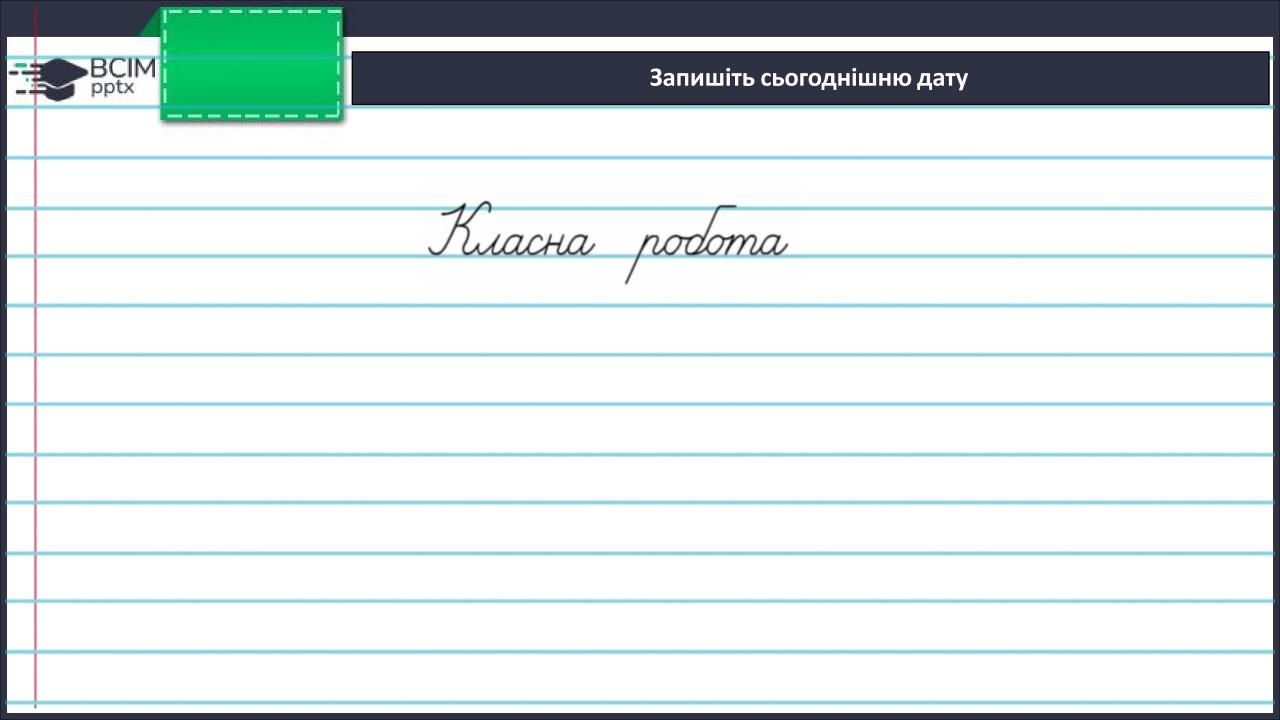

Тож починаємо працювати у гарному настрої. Будемо: уважні, розумні, організовані, кмітливі. Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося до справи!

Перевірка домашнього завдання

Слово дня

стри'мувати, сприя'ти

підручник. Сторінка **116**

Вправа 295. Прочитайте речення. Визначте вид кожного з них за метою висловлювання. Що в них спільного? Який зміст ви вкладаєте у слово «гідність»? Гідна людина — яка вона? Які дії і вчинки свідчать про те, що в людини є гідність? Що стримує гідна людина і чому сприяє?

1. Дбайте про свою гідність... Саме з гідності «можна вивести» хоробрість, совість, чесність. Це захоплива робота для кожного з нас і це те, що може надати сенсу нашому існуванню (М. Попович). 2. Мати гідність — означає поважати себе, цінувати себе як неповторну духовну особистість (3 Інтернету). 3. Будь-яка дія, будь-які рішення набувають сенсу лише настільки, наскільки вони шанують гідність людини (О. П'єрон). 4. Найголовніше в житті людини — зберегти свою людську гідність всупереч усьому. Тому що людина без гідності неповноцінна людина, а народ без гідності — це вже не народ (А.Роговцева).

_{Підручник.} Сторінка

- 1. Які є типи речень за емоційним забарвленням?
- 2. Яке речення називають окличним?
- 3. Чим від нього відрізняється неокличне речення?

Шукаємо відповіді на запитання:

- Які речення можуть бути окличними?
- Які розділові знаки ставимо в кінці окличного речення?
- Які емоції забарвлюють речення? 3.
- Коли окличні речення вживати недоцільно?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

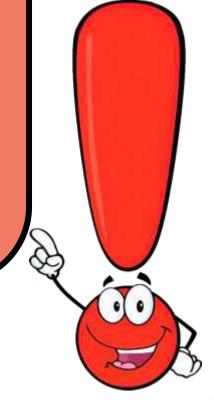
Запам'ятай!

Мовознавці кажуть, що емоції сьогодні в моді. Вони охопили всі сфери спілкування: політичну, побутову й міжособистісну. Через емоції в мовленні людина виражає своє ставлення до всього, що її оточує.

Важливо, щоб емоції були щирі, відповідали ситуації й не були надмірними. Емоцію можна передати словом, а можна — інтонаційно.

Емоційно забарвленими можуть бути розповідні, питальні й спонукальні речення. Тоді їх вимовляють із почуттям радості, захоплення, здивування, обурення, гніву, страху тощо.

Вправа 296. Прочитайте виразно текст. Назвіть окличні речення. Чому в тексті вони доречні? Яка емоція їх забарвлює? Кому притаманна гідність — захисникам чи спостерігачам? Чому?

1. Люди, які бачать приниження інших, поділяються на дві категорії: спостерігачі й захисники. Помітивши, що хтось став жертвою булінгу, захисники закликають спинитися. Чи можеш ти захищати інших? Ти зможеш! Накажи їм спинитися! Підтримуй тих, кого образили, усміхайся тим, кому сумно, захищай тих, кого принижують. Запам'ятай: один у полі теж воїн! Будь гідною й доброю людиною! (Ш. Кумбс).

Вправа 297. Виразно прочитайте речення, правильно інтонуючи їх. Чим відрізняються інтонації окличних і неокличних речень? Поясніть розділові знаки. Дайте відповідь на запитання першого речення

1. Яка книжка змушує вас забути про все на світі й просто зникнути між її рядками? (М. Вікінґ). 2. У цей день було багато сміху, поцілунків і теплих слів. Усе це творило атмосферу любові й злагоди. 3. «Не використовуй такі жахливі слова!» — долинув голос Меґ. 4. «У когось є якась цікава історія?! У мене був такий похмурий день, що, мабуть, помру, якщо не почую чогось веселого!» — сказала Меґ. 5. Це все мій проклятий характер! Як не намагаюся опановувати себе, нічого не виходить. Стримуюся, стримуюся, а потім усе одно проривається! Що ж мені робити, мамо?! (Л.-М. Олкотт).

Вправа 299. Прочитайте виразно речення. Визначте емоції, що забарвлюють окличні речення. Яку роль вони відіграють у нашому житті?

1. Яка розкішна цьогоріч зима! Стільки снігу намело, багато морозу (зі стріх не капне), і... багато сонця! (Дара Корній). 2. Я не тямив себе від щастя! (Т. Поставна). 3. «Вода?! Вода! закричав Остап. — Дарино, вода!» 4. Як він красиво говорив про своє місто! І з кожною оповіддю росло відчуття, що вона таки мусить його побачити, цей легендарний Львів, мусить пройтися старими вуличками, вимощеними бруківкою, послухати, як доладно та мелодійно звучать дерев'яні сходи в старих кам'яницях, вдихнути аромату щойно змеленої кави на площі Ринок... (Дара Корній).

Сьогодні я маю такі досягнення:... На уроці мене зацікавили... Корисно було дізнатися про... У мене є запитання...

Домашнє завдання

с.118 Впр.300 описати подані ситуації.с.117 вивчити правило.

Яким був мій фізичний стан?

